

Sygn. akt V CSK 477/18

POSTANOWIENIE

Dnia 24 kwietnia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Strzelczyk

w sprawie z powództwa J. P.

przeciwko P. S.A. w W.

o zapłatę i rentę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 24 kwietnia 2019 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanej od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 18 maja 2018 r., sygn. akt V ACa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna jest środkiem zaskarżenia o charakterze nadzwyczajnym. Ma przede wszystkim na celu – w interesie publicznym – ujednolicenie orzecznictwa sądów powszechnych, rozstrzyganie sporów precedensowych oraz o istotnym znaczeniu dla rozwoju prawa i judykatury sądowej. W związku z tym jednym z koniecznych elementów skargi kasacyjnej jest wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz jego uzasadnienie, w którym skarżący powinien wskazać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. i związku z tym istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Określone w art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący w odrębnym wywodzie wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Pozwana spółka P. S.A. wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 18 maja 2018 r.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został oparty na przesłankach przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. W uzasadnieniu tego wniosku skarżąca wskazała, że istnieje potrzeba rozstrzygnięcia zagadnienia prawnego, czy istnieje prawna możliwość przypisania osobie prawnej odpowiedzialności za szkodę na podstawie art. 415 k.c., a w przypadku udzielenia odpowiedzi twierdzącej istnieje również potrzebna odpowiedzi na pytanie, czy możliwe jest przypisanie osobie odpowiedzialności za szkodę, jeżeli zdarzenie miało charakter przypadkowy, a na tej osobie nie spoczywał wyraźny, prawny

obowiązek działania. Poza tym, zdaniem skarżących skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona albowiem nie zostało uwzględnione, iż obowiązywał normatywny zakaz wstępu na kolejowe torowiska, nasypy, wiadukty, mosty... a także nie uwzględniono, że pozwana nie jest zarządcą terenu kolejowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że jeżeli skarżący, jako okoliczność uzasadniającą wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazuje występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, to powinien nie tylko to zagadnienie przedstawić przez jego sformułowanie z przytoczeniem przepisów prawa, na tle których ono powstało, a także przytoczyć argumenty prawne prowadzące do rozbieżnych ocen prawnych, ale ponadto wykazać, że jest to zagadnienie nowe, którego rozwiązanie jest istotne nie tylko dla rozstrzygnięcia rozpoznawanej sprawy, lecz także dla praktyki sądowej (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11; z dnia 3 października 2002 r., II CKN 447/01, nie publ.; z dnia 14 grudnia 2004 r., III CK 585/04, nie publ.; z dnia 4 sierpnia 2006 r., III CZ 47/06, nie publ.; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, nie publ.; z dnia 28 czerwca 2008 r., III CSK 99/08, nie publ.; z dnia 26 czerwca 2008 r., I CSK 108/08, nie publ.).

Skarżący nie sprostął tym wymaganiom. Zważyć bowiem trzeba, iż wielokrotnie Sąd Najwyższy przyjmował już, że podstawą odpowiedzialności odszkodowawczej osoby prawnej może być także art. 415 k.c. Dowodem jest nie tylko orzeczenie cytowane przez skarżącą ale chociażby wyroki: z dnia 10 lipca 1997 r., I CKN 786/97, z dnia 21 września 2017 r., I PK 272/16, z dnia 27 czerwca 2017 r., II CSK 69/17, z dnia 1 czerwca 2017 r., I CSK 597/16. Dalsza część przedstawionego zagadnienia rozmija się z ustaleniami będącymi podstawą wyrokowania dotyczącymi zaniedbania obowiązku wykonywania cięć pielęgnacyjnych drzew położonych w okolicach drogi wewnętrznej, po której poruszali się ludzie.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego jednolicie przyjmuje się, że powołanie się przez podmiot wnoszący skargę kasacyjną na przesłankę zawartą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. zobowiązuje do przedstawienia wyводу prawnego zmierzającego

do wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły, czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia, co daje podstawy do uznania skargi za oczywiście uzasadnioną (tak np. Sąd Najwyższy w postanowieniach z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, nie publ.; z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, nie publ.; z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, nie publ.; z dnia 5 października 2007 r., III CSK 216/07, nie publ.; z dnia 20 czerwca 2007 r. II CSK 184/07, nie publ.; z dnia 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, nie publ.; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, nie publ.; z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, nie publ.; z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, nie publ.; z dnia 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, nie publ.; z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, nie publ.; z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, nie publ. i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, nie publ.).

Wnosząca skargę kasacyjną spółka nie wykazała w oddzielnym wywodzie tak rozumianej oczywistej zasadności skargi kasacyjnej zwłaszcza jeśli uwzględni się poczynione w sprawie ustalenia, że miejsce gdzie doszło do wypadku usytuowane było pomiędzy torowiskami, obejmowało grunt pozostający w użytkowaniu wieczystym pozwanej, który w chwili wypadku był w pełni dostępny dla szerokiego kręgu osób. Wobec braku zarzutów procesowych Sąd Najwyższy jest związany tymi ustaleniami.

W posumowaniu trzeba stwierdzić, że w sprawie nie zachodzą wskazane przez skarżącą przesłanki opisane w art. 398⁹ § 1 pkt 1, 4 k.p.c. ani brana pod rozwagę z urzędu nieważność postępowania. Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 w związku z art. 13 § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.